

Internetconsultatie Amvb reële prijzen Jeugdwet

Samenvatting
december 2022

1. Internetconsultatie

Een concept van de amvb reële prijzen Jeugdwet (hierna: de amvb) is van 17 oktober tot en met 28 november 2022 in internetconsultatie geweest. In totaal zijn 41 reacties ontvangen van burgers, belangenorganisaties en jeugdzorgaanbieders (hierna: respondenten).

Daar waar relevant wordt ingegaan op een specifieke reactie van een van deze respondenten. Samenvattend wordt met name aandacht gevraagd voor de reikwijdte van de kostprijselementen in de amvb en de impact van de amvb. Ook zijn er concrete verzoeken gedaan tot verduidelijking en verbetering. Alle reacties zijn gewogen. Enkele reacties en adviezen hebben geleid tot een aanscherping van de amvb en/of nadere onderbouwing in de nota van toelichting.

Hieronder wordt ingegaan op de meest voorkomende reacties.

2. Reacties internetconsultatie, per onderwerp

2.1 Preventie

Een aantal respondenten geeft aan dat het voor hen onduidelijk is wat onder preventie wordt verstaan.

In artikel 1.1 van de Jeugdwet is de definitie van preventie opgenomen. Onder preventie wordt het volgende verstaan: op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met of jeugdigen met een risico op psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking of van de ouders met of met een risico op opvoedingsproblemen.

2.2 Tariefdifferentiatie

Verschillende respondenten hebben aandacht gevraagd voor tariefdifferentiatie.

Naar aanleiding daarvan is in de nota van toelichting opgenomen dat het effect van de amvb kan zijn dat colleges de prijzen meer gaan differentiëren, waardoor voor complexere zorg hogere prijzen worden bepaald dan voor minder complexe zorg. Dit komt de continuïteit van complexe zorg te goede.

2.3 Landelijke tarieven

Diverse respondenten, waaronder Koraal en iHUB, pleiten voor landelijke tarieven.

Uit de Jeugdwet volgt dat gemeenten reële prijzen met aanbieders dienen af te spreken. Deze amvb geeft nadere regels over de plicht tot het vastleggen van reële prijzen. Er is echter niet gekozen voor landelijke normering van de verschillende kostprijselementen dan wel de mogelijkheid om specifieke producten op landelijk niveau van een prijs te voorzien. In het kader van de Hervormingsagenda lopen gesprekken over landelijke contractering en de mogelijkheden van landelijke prijzen voor bepaalde zorgvormen.

2.4 Kostprijselementen

Goede gesprek

Verscheidene respondenten, zoals de Jeugdhulpregio Foodvalley, de Jeugdautoriteit en Koraal geven aan dat in de amvb meer aandacht geschonken moet worden hoe een goed en constructief gesprek wordt gevoerd.

De convenantpartijen bij het Convenant 'Bevorderen continuïteit jeugdhulp; convenant tussen partijen in het jeugdstelsel' hebben afspraken en concrete handvatten opgesteld om de continuïteit van jeugdzorg gezamenlijk te bevorderen. Om risico's op het wegvallen van jeugdzorg zoveel mogelijk te voorkomen is een zorgvuldig contracteerproces van jeugdzorg van belang inclusief het goede gesprek over de opbouw en totstandkoming van tarieven. De Handreiking 'Inzicht in tarieven; handreiking voor het goede gesprek tijdens contractering' (hierna: de Handreiking) dient als hulpmiddel bij het goede gesprek. De amvb beoogt dat gemeenten en aanbieders zorgvuldiger

tot een reële prijs komen. Daarnaast is het uiteraard van belang dat het tijdens het contracteerproces wordt gesproken over doelen, kwaliteit en partnerschap.

Kostprijs-elementen te algemeen geformuleerd en vergelijking amvb reële prijzen Wmo 2015

Verscheidende respondenten, waaronder de Jeugddoorlicht, Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse GGZ, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, Valente en SamenTwente geven aan dat de amvb heel algemeen is geformuleerd, waardoor de amvb in de praktijk onvoldoende zal helpen. Hierbij worden ook suggesties gedaan voor nieuwe op te nemen kostprijs-elementen. Daarnaast geven de Jeugddoorlicht, Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse GGZ, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en Valente geven aan dat de kostprijs-elementen uit de amvb reële prijzen Wmo 2015 verschillen ten opzichte van de kostprijs-elementen in de voorliggende amvb.

De amvb regelt welke kostprijs-elementen 'ten minste' moeten worden meegenomen. Partijen die betrokken zijn bij de totstandkoming van de Handreiking hebben na intensief overleg weloverwogen de in de amvb opgenomen kostprijs-elementen vormgegeven. Deze kostprijs-elementen worden momenteel al door diverse gemeenten en regio's toegepast. Verder is het inderdaad zo dat de indeling van de amvb verschilt van de amvb reële prijzen Wmo 2015. Er is namelijk – mede op verzoek van de partijen die zijn betrokken bij de totstandkoming van de Handreiking – gekozen om aan te sluiten bij de indeling die is gebruikt in de Handreiking. De amvb dient ter bestendiging van de Handreiking. Uitbreiding van de kostprijs-elementen zal mogelijk onbekende gevolgen hebben voor onder meer de uitvoering. Het past dan ook niet bij het karakter van de amvb om de kostprijs-elementen specifieker voor te schrijven. Het staat partijen uiteraard wel vrij om in aanvulling op de amvb andere kostprijs-elementen mee te nemen bij het bepalen van een reële prijs.

Ijkmoment

Respondenten, waaronder Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse GGZ, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en Valente vragen zich af wat het ijkmoment is waarop de reële prijs moet worden vastgesteld.

Het ijkmoment is van te voren, dus voordat de inkoopprocedure wordt opengesteld dan wel de subsidie wordt verstrekt. Daarnaast dient na verloop van tijd geïndexeerd te worden.

Indexering

Respondenten vragen zich af wanneer je moet indexeren. Daarnaast geven verschillende respondenten geven aan dat een gebrek aan regels over indexatie leidt tot uitvoeringslasten. Hierdoor wordt verzocht tot aanvullende regeling, waarbij bij de NZa-systematiek wordt aangesloten.

In de nota van toelichting is ter verduidelijking opgenomen dat niet direct hoeft te worden geïndexeerd nadat op basis van de overige kostprijs-elementen een reële prijs is vastgesteld. Het gaat er hierbij om dat het college ervoor zorgt dat prijzen in meerjarencontracten of subsidies die initieel reëel zijn ook reëel blijven. In het traject contractstandaarden Jeugd wordt gezien of aanpassing van de contractstandaarden naar aanleiding van deze amvb noodzakelijk is. De amvb regelt dat bij ministeriële regeling regels kunnen worden gesteld over indexatie. Wanneer in de praktijk blijkt dat gemeenten niet of niet goed indexeren, zal worden gezien of het wenselijk is om indexering nader te regelen.

2.5 Taakgericht- en outputgericht

Respondenten, waaronder de Jeugddoorlicht, Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse GGZ, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en Valente geven aan dat de amvb minder makkelijk toepasbaar is voor de output- en taakgerichte bekostigingsmodellen dan de inspanningsgerichte bekostigingsvariant. Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse GGZ, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en Valente geven hierbij aan dat het werken van de output- en taakgerichte variant moet worden aangevuld met spelregels en handreikingen voor de lokale partners. Andere respondenten, zoals Stichting Sterk Huis en Koraal, geven aan dat de amvb ook van meerwaarde kan zijn bij taakgericht, aangezien de amvb handvatten biedt voor het bepalen van de prijscomponent, die gezamenlijk met de volume-component het totaal vormt.

De amvb is van toepassing op alle bekostigingsmodellen. In paragraaf 2.5.b van de nota van toelichting is uiteengezet hoe een reële prijs per traject of naar een lumpsum kan worden omgerekend. Hierbij wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van de Handreiking waarin convenantspartijen uiteen hebben gezet hoe van de kostprijs per uur tot een (reële) prijs per product, traject of tot een (op reële prijzen gebaseerde) lumpsum kan worden gekomen. Bij de taakgerichte bekostigingsvariant zal de gemeente de hoogte van lumpsum moeten baseren op een inschatting van de zorg die voor de lumpsum zal worden verleend. Daartoe zijn aannames over te verlenen vormen van zorg, de hoeveelheid daarvan en de prijzen daarvoor nodig. De amvb zorgt ervoor dat bij de aannames ten aanzien van de prijzen wordt uitgegaan van prijzen die gebaseerd zijn op de in de amvb opgenomen kostprijsselementen.

2.6 Hoofd- en onderaannemerschap

Respondenten geven aan dat paragraaf 2.7 van de nota van toelichting weliswaar aangeeft dat onderaannemers ook een reële prijs voor hun diensten dienen te krijgen, maar dat niet wordt aangegeven hoe dat wordt betaald. Zo merken zij op dat hoofdaannemers een vergoeding dienen te krijgen voor de werkzaamheden die zij als hoofdaannemer verrichten.

Naar aanleiding hiervan is in paragraaf 2.7 van de nota van toelichting opgenomen dat indien uit de wijze van inkopen of uit het inkoopcontract al volgt dat de hoofdaannemer met onderaannemers zal werken de gemeenten hier al in de inkoopdocumenten rekening mee dient te houden. De reële prijs voor de hoofdaannemer dient dan zodanig te zijn, dat deze ook zijn onderaannemers een reële prijs kan betalen. De reële prijs voor de hoofdaannemer zal zo moeten worden vastgesteld, dat hij zijn werkzaamheden als hoofdaannemer (zoals het contracteren van onderaannemers, het managen van deze contracten en administratieve werkzaamheden door bijvoorbeeld het indienen van declaraties namens de onderaannemers) betaald krijgt.

2.7 Overgangsrecht

Diverse respondenten, zoals Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse GGZ, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, Valente en Koraal vragen zich af waarom de amvb niet kan gelden voor lopende contracten en bij verlenging van contracten.

In paragraaf 3.1 van de nota van toelichting van de amvb is uiteengezet waarom de amvb niet kan gelden voor lopende contracten en bij verlenging van contracten. Kort samengevat komt het erop neer dat het ongewenst is indien reeds lopende inkoopprocedures en subsidies ten gevolge van de amvb zouden moeten worden herstart. Hierdoor zouden contracten beëindigd moeten worden, met heraanbestedingen, onrust en een risico voor de continuïteit van de zorgverlening als gevolg. Hetzelfde geldt m.m. voor subsidies die over meerdere jaren lopen. Hierbij is rekening gehouden dat gemeenten meerjarige contracten afsluiten, die ook nog vaak verlengingsmogelijkheden kennen. Met het oog daarop is in de amvb geregeld dat lopende contracten slechts voor de initiële looptijd buiten de werking van deze amvb vallen. Dit houdt in dat dergelijke contracten niet verlengd kunnen worden, tenzij zij al met toepassing van de regels uit de Handreiking tot stand zijn gekomen. Hierop is één uitzondering: als op de datum waarop voorliggende amvb in werking treedt al is afgesproken om daadwerkelijk van een verlengingsmogelijkheid gebruik te maken, mag het contract met de daarbij behorende verlenging worden uitgediend zonder dat deze amvb van toepassing is. De vrees dat gemeenten op grote schaal van verlengingsmogelijkheden in bestaande contracten gebruik gaan maken om zo nog enkele jaren niet aan de amvb te hoeven voldoen, lijkt vooral theoretisch. Allereerst is te verwachten dat alleen gebruik wordt gemaakt van een verlengingsmogelijkheid als een initieel contract op relatief korte termijn afloopt. Een gemeente die al jaren van tevoren verlengt, loopt immers het risico dat zij in de tussenliggende jaren minder tevreden met de aanbieder wordt, en dan toch niet meer van hem af kan. Afgezien daarvan is verlenging niet alleen maar slecht voor de aanbieders. Het leidt er immers toe dat zij gedurende de verlengingsperiode zeker zijn van hun contract. Daarnaast moeten gemeenten ook nu al reële prijzen betalen, zodat verlenging ook wat dat betreft niet per definitie slecht zou moeten uitvallen voor aanbieders.